

 T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

03/05/2020 TARİHLİ EBA TV LİSE YAYININDA ÇÖZÜLEN SORULAR

1

SÖZCÜKTE YAPI / EKLER **SORU**

1. "Bir Dostluk Masalı", ne olursa olsun en özel anlarında dostlarımızın yanında olmanın önemini altını çizerek bir yandan da yardımseverliğin asla karşılıksız kalmadığını aynı kurgunun içine başarıyla yediyor. Her yaşta okurun yüreğini sınırsız duygularla dolduran, çizimlerin gücüyle bir şölen sunan eser, iyiliğin olduğu yerde zamanın nasıl da yetebildiğini gözler önüne seriyor. Ve âdetâ okura şöyle sesleniyor: "İyilik yap, cantaya at."

Bu parçada söz konusu kitapla ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) Yardımlaşmanın önemini sezdirdiğine
B) Dostluk kavramını vurguladığına
C) Samimi bir dille kaleme alındığına
D) Yediden yetmişe herkese seslendiğine
E) Görsel açıdan başarılı olduğuna

2

SÖZCÜKTE YAPI / EKLER **SORU**

2. Jill Price isimli bir kadın "hipertimestik sendromu" ile tanınan ilk kadın olarak bilim dünyasında tüm dikkatleri üzerine çekmeyi başarmıştı. Hipertimestik sendromu, hafıza ile ilgili olan ve yaşadığı hiçbir şeyi unutmayan insanların durumuna verilen isim. Yaşadığı her şeyi (%95) hatırlayan bu kadının önceleri uydurmacı olduğu sanılıyordu. Birtakım deneyler sonucu kanıtlara ulaşıldı. Herhangi bir tarih seçilerek o gün olan önemli olaylar, hava durumu ve dikkatini çeken bazı durumlar, alınan cevaplar kayıtları ile incelendiğinde bire bir tuttu ve testler tekrar edildi. Devam eden testler ile sendrom şekillendi ama tüm araştırmalara rağmen bazı insanların yaşamayı çok istediği bu durumun nedeni bulunamadı.

Bu parçada hipertimestik sendromu ile ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) Bazı insanların hipertimestik sendromuna yakalanmayı istediğine
B) Hipertimestik sendromuna yakalanan ilk insanın Jill Price olduğuna
C) Sendromun hafıza ile ilgili olduğuna
D) Bu hastalığın varlığına önceleri inanılmadığına
E) Nedeninin tespit edilemediğine

3

SÖZCÜKTE YAPI / EKLER **SORU**

3. Her şey bir yana, şiire başlamayı teşvik eden bir üslup ve teknik vardır Bukowski şiirlerinde. Size şiir yazdırır. Beni şiire başlatan ilk ve tek yabancı simadır. Bir dönem oldukça etkiler sizi, sonra diğer bahçeleri keşfettikçe ve orarlardan da meyve yedikçe bu simalar giderek artar. Hiç çekinmeden Bukowski şiirlerinde okuyanı etkileyen iki özelliği söylemek isterim: samimiyet ve hayal gücünden uzaklık. Bir yaşantı vardır onun şiirlerinde, süregelen ve etkisini yoğun biçimde hissettiren. Teknik kaygılar asla gütmmez ve son derece rahattır.

Bu parçadan Bukowski'nin şiirliği ile ilgili;

I. Gerçeklerden beslendiği,
II. Edebi yönden mükemmellik peşinde olmadığı,
III. Yeni başlayan şairler üzerinde etkili olduğu

yargılarından hangisi / hangileri çıkarılabilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I, II ve III.

4

SÖZCÜKTE YAPI / EKLER **SORU**

4. Gençlerimizin ufkunu daraltan, yaratıcılığını körelten, edebî değeri olmayan, içi zirvalık dolu popüler bir anlayış gelişti. İsmi vermek istemediğim ama çok satanlar listelerinden düşmeyen yazarların hemen hepsi dâhil buna. Kimisi "Ben iyi yazarlara okuyucu yetiştiriyorum." diye işin içinden çıkmaya çalışırken kimisi de hâlâ edebî eser yazdığını zannederek piyasa içinde varlığını sürdürüyor. Çünkü bu iş artık arz talep meselesine döndü. Oysaki bu zamana kadar toplumumuzun içinden yeni Nazım Hikmetler, Orhan Veliler, Hüseyin Rahmiler yetiştirmeliydi. Okuyuculardan rica ediyorum bu tip insanların kitaplarını alıp okumayarak tepkilerini gösterebilirler. Gerçek yazarlara sahip çıkıp onlara olan saygılarını gösterebilirler.

Bu parçaya göre popüler eserlerin çok satmasının asıl nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gençlerin klasik eserlerin tadına bakmama ısrarı
B) Popüler eserlere olan ilginin bu eserlerin yaşamasına imkân sağlaması
C) Popüler yazarların edebî ürün ortaya koyduklarını zannetmesi
D) Yayınevlerinin satış kaygısıyla bu yayınlara ağırlık vermesi
E) Eleştirmenlerce popüler eserler hakkında hakkaniyetli bir değerlendirme yapılmaması

5

SÖZCÜKTE YAPI / EKLER **SORU**

5. Bir damla deniz, işte görüo göreceğin
I
Ey yoksunluklardan yola çıkan kişi!
II
Altmış yıl yasadın, altı günlük ne kaldı?
III
Ne kaldı anılarından, acılarından başka?
IV V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangileri hem yapım hem çekim eki almamıştır?

A) I ve II. B) I ve V. C) II ve IV. D) III ve IV. E) IV ve V.

6

SÖZCÜKTE YAPI / EKLER

SORU

- I. Kitabın ikinci sayfasında birtakım pratik bilgiler var.
 II. Burada sözün büyüü devreye giriyor.
 III. Diline değil, aklın yönlendirsin duygularını.
 IV. Akılın yolu birdir, derken ne kadar doğru söylemişler.
 V. Olaylara bakışındır seni asıl yönlendiren.

6. Numaralanmış cümlelerin hangilerindeki altı çizili ekler sözcüğe "aitlik, sahiplik" anlamı katmaktadır?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve IV. D) III ve V. E) IV ve V.

7

SÖZCÜKTE YAPI / EKLER

SORU

7. İşim gücüm budur benim,
 Gökyüzünü boyarım her sabah,
 Hepiniz uykudayken.
 Uyanır bakarsınız ki mavi.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yahtur?

- A) İyelik zamiri
 B) İşaret zamiri
 C) Dönüşlülük zamiri
 D) Belgisiz zamir
 E) Şahıs zamiri

8

SÖZCÜKTE YAPI / EKLER

SORU

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi birleşik yapı ve birleşik çekimli bir fiildir?

- A) Sanki bize tarihten bir şeyler hatırlatıyordu.
 B) Sütunlar, zamana direnmenin gururunu yansıtır.
 C) Uzun olsun diye planladığımız gezi bitivermişti.
 D) Herkes izlenimlerini bu ajandaya yazabilir.
 E) Gün boyu süren neşemiz bizi ansızın terk etti.

9

SÖZCÜKTE YAPI / EKLER

CEVAP ANAHTARI

SORU NO	DOĞRU SEÇENEK
1	C
2	B
3	E
4	B
5	B
6	D
7	C
8	C

10